

ANG

Bayan

Pahayagan ng Partido Komunista ng Pilipinas
Pinapatnubayan ng Marxismo-Leninismo-Maoismo

Edisyong Hiligaynon

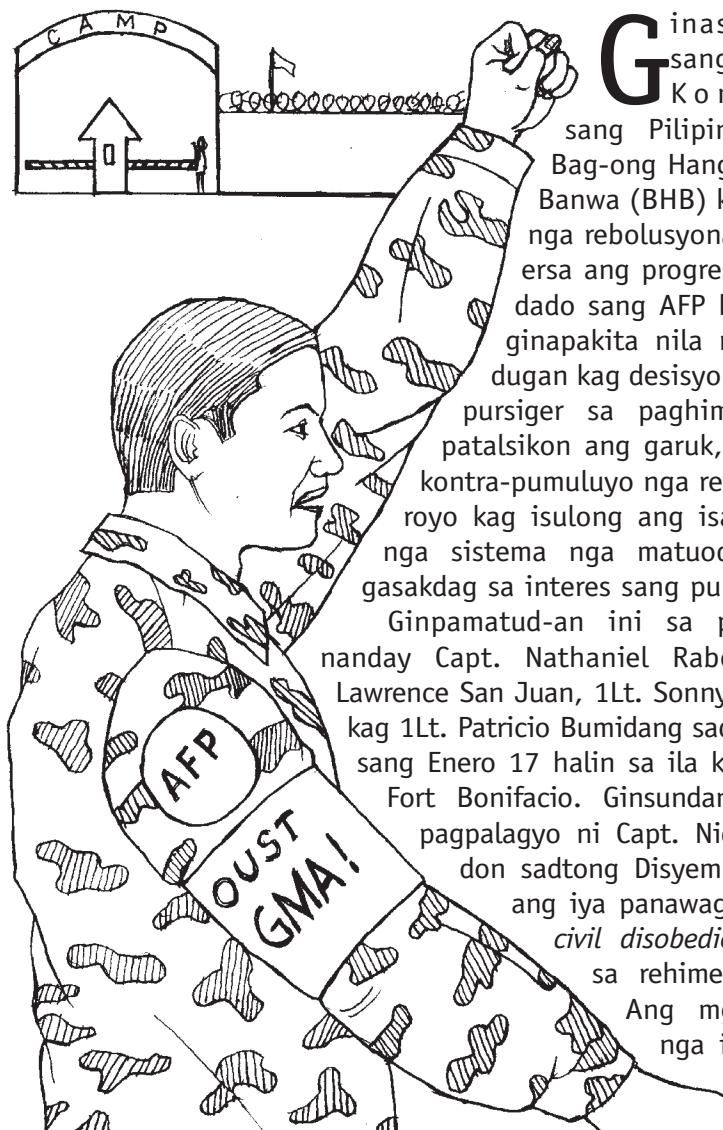
Tuig XXXVII No. 2

Enero 21, 2006

www.philippinerevolution.org

Editoryal

Suportahan ang mga positibo nga elemento sa AFP kag PNP

Ginasaluduan sang Partido Komunista sang Pilipinas (PKP), Bag-ong Hangaway sang Banwa (BHB) kag iban pa nga rebolusyonaryong pwersa ang progresibong suldado sang AFP kag PNP sa ginapakita nila nga panindugan kag desisyon nga mag-pursiger sa paghimakas para patalsikon ang garuk, papet kag kontra-pumuluyo nga rehimeng Arroyo kag isulong ang isa ka bag-o nga sistema nga matuod-tuod na-gasakdag sa interes sang pumuluyo.

Ginpamatud-an ini sa pagpalagyo nanday Capt. Nathaniel Rabonza, 1Lt. Lawrence San Juan, 1Lt. Sonny Sarmiento kag 1Lt. Patricio Bumidang sadtong gab-i sang Enero 17 halin sa ila kulungan sa Fort Bonifacio. Ginsundan sini ang pagpalagyo ni Capt. Nicanor Faeldon sadtong Disyembre 14 kag ang iya panawagan para sa *civil disobedience* batuk sa rehimeng Arroyo.

Ang mga upisyal nga ini kababin sa mga n a -

muno sa protesta sa Oakwood sadtong 2003.

Ang mga nagpalagyo nga upisyal kag mga kaupdan nila nagasakdag sang mga demokratiko kag patriyotiko nga handum nga matawag nga mga progresibong elemento sa AFP kag PNP.

Ang pagpalagyo nga ini nagmadinalag-on bangud sa bulig sang kapareho nila mga suldado kag upisyal sa sulod sang AFP, nga pareho nila akit sa garuk nga rehimeng handa man magbatu. Ginapakita sini nga nagadaku nga numero sang mga elemento sang AFP kag PNP ang labaw nga nagkangil-ad sa rehimeng handa maghulag para talikdan kag pukanon ini kag padayon nga maghimakas para sa pagbag-o sang sistemang pangkatilingban. Wala unod ang pagpabugal ni Arroyo nga nagapabilin nga bilog ang *chain of command* kag makasalig pa gihapon sini sa katampad sang militar kag pulisia. Ang matuod, nagakurog-kurog subong ang iya mga tuhod sa labing paglapad sang mga pwersa nga desidido nga pataksikon siya sa poder.

Nagtaas sang alerto ang AFP-PNP kag nagpaandam ang Malakanyang nga sugataon sini sang kalakasan ang sin-o man mag-atras halin sa *chain of command*.

Ginaabi-abi ang panawagan sang mga nakapalagyo nga upisyal sa kasulduhan sang AFP nga indi na magpagamit sa pag-

Mga tampok sa isyu nga ini...

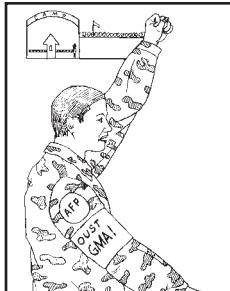
Mga kaupod nga nahunong, ginpalagyo
PAHINA 4

4 suldado napatay, 8 napilasan sa Samar
PAHINA 5

Ka Nadia: Babaye nga kumander sg BHB
PAHINA 5

pamigos sang mga yara sa poder kag sa baylo magbulig sa pagtukod sang "bag-o nga AFP nga nagasabat kag tampad sa interes sang pumuluyo sa idalum sang isa ka bag-ong gubyerno." Siling nila, baliskad ini sa pagdumalan sang subong nga rehimens nga nagatib-on lang sa interes sang pila. Sila, kag yara sa poder, ang mga kaaway sang pumuluyo.

Ginabuyok sila sang mga rebolusyonaryong pwersa nga magpadayon kag sistematiko nga ibuyagyag kag pakamalautton ang mga tiko, kagarukan kag kapintas sa kubay sang mataas nga pinuno kag kumand sang AFP-PNP kag sang gubyerno kag sa ila pagpagamit sa mga dumuluong kag lokal nga mga nagaharing interes. Daku man ang maamot nila sa pagpamatuk sa paggamit sang rehimens sa mga pwersa sang AFP-PNP bilang mga tinawo sa di-matarung nga gera para tukuran ang reaksyunaryong rehimens, lupigon ang pumuluyo kag tapnaon ang mga paghimakas sang pumuluyo kag mga rebolusyonaryong pwersa. Isa ka pamaagi ini sa pagpasingki sang disintegrasyon sang papet, pasista kag mersenaryong mga armadong pwersa sang reaksyunaryong estado.

Kaangot sini, handa ang mga rebolusyonaryong pwersa nga taguon sila sa mga sonang gerilya agud mapat-ud ang ila kaluwasan.

Agud batuan ang pasistang oryentasyon sang militar kag pulis, makabulig kon todo-todo nga palapnagon kag ikampanya sang mga progresibong elemento sa sulod sang AFP kag PNP ang pagpatuman sang Comprehensive Agreement on Respect for Human Rights and International Humanitarian Law (CARHRIHL), pareho sang pagpalapnag sang PKP-BHB sa mga prubisyon sang nasambit nga kasugtanán.

Wala untat man nga ginainsister ang importante nga reforma sa sulod sang AFP kag PNP ang mga positibo nga elemento sa militar kag pulisya. Ang pagbalibad sang subong nga rehimens nga sabton ang mga ini nagaduso sa ila nga ipakig-away ang pagtukod sang isa ka gubyerno nga mas nagasalaming sa interes sang pumuluyo.

Rebolusyonaryong katungdanahan naton nga suportahan ang mga an-

ti-Arroyo kag progresibong suldato sa ila pagpalapta sang patriyotiko kag demokratikong binihi sa sulod sang militar kag pulisya, kag pagbatu sa maki-imperialista, pasista kag mersenaryo nga tradisyon sini. Kaangot sini, handa ang mga rebolusyonaryong pwersa nga taguon sila sa mga sonang gerilya agud mapat-ud ang ila kaluwasan.

Nagatanyag ang rebolusyonaryong kahublagan nga makipagtalakyan sa ila bahin sa subong nga krisis sang nagaharing sistema, para sa katuyuan nga makahimo sang mga malahalon nga punto sang paghiliusa, alyansa, kooperasyon kag pati mga aksyong militar nga mahimo magtingub ukon koordinadong ilunsar batuk sa komon nga kaaway.

Lakip ang maayo kag progresibong suldato kag pulis sa nagalapad nga kubay sang pumuluyo nga akit katama sa bogus, garuk, papet kag brutal nga pagginahum ni Gloria Arroyo kag handa nga magbatu diri. Ginatuyo nila ang pagpatsik sa rehimeng Arroyo, ang pagtapos sa kontra-nasyunal, kontra-pumuluyo kag kontra-demokratiko nga pagdumalan sini kag ang pagtukod sang bag-o nga gubyerno nga tunay nga makanbanwa kag demokratiko.

Luwas sa pagpakig-alyansa sa mga anti-Arroyo kag progresibong grupo kag elemento sa sulod sang AFP kag PNP, kinahanglan man magdoble-tinguha ang mga rebolusyonaryong pwersa sa kaugalingon nga direktang pag-angot, pagpamuklat kag pag-organisa sa kubay sang mga kasuldaduhan kag kapulisan, amo man sa ila mga pamilya, paryente kag komunidad.

AB

ANG Bayan

Tug XXXVII No. 2 Enero 21, 2006

Ang *Ang Bayan* ginabantala sa leng-wahe nga Pilipino, Bisaya, Iloko, Hiligaynon, Waray kag Ingles.

Mahimo ini i-download halin sa *Philippine Revolution Web Central* nga makit-an sa:

www.philippinerevolution.org

Nagabaton ang *Ang Bayan* sang mga kontribusyon sa porma sang mga artikulo kag balita. Ginabuyok man ang mga bumalasa nga magpaabot sang mga saway kag rekondensyon sa ikauswag sang aton pahayagan.

Malabot kami paagi sa e-mail sa:
angbayan@yahoo.com

Kaundan

Editorial

Suportahan ang mga positibo nga elemento sg AFP kag PNP 1

US, nagpamalibad isurender ang 4 nga rapist 3

Balikatan, ginpamatukan sg pumuluyo 4

Madinalag-on nga TO 4

Ka Nadia: Babayeng kumander sg BHB 5

Ginpanday sg panahon kag inagihian 6

Armalayt, pluma kag pinsel 7

Padihut nga Cha-cha 8

Krisis sa pangabuhian 10

Nagalapnagon nga gutom 11

Naghahabok nga mga presyo 11

Balita 12

Ang *Ang Bayan* ginabantala duha ka beses kada bulan
sang Komite Sentral sang Partido Komunista sang Pilipinas

US, nagpamalibad isurender ang apat nga rapist

Kon kis-a mahimo nga ipahigad ang pagsakdag sa pungsodnon nga kahilwayan." Ini walay huya nga gindeklarar ni Secretary Raul Gonzales sang Department of Justice (DoJ) sa tiko nga pangarasunan sa pagbalibad niya nga ipatuman sadtong Enero 17 ang mandu sang Olongapo City Regional Trial Court nga arrestuhon ang apat nga suldado nga Amerikano nga akusado sa kasong pagpanglugos.

Ang mandu sang pag-aresto ginpagguwa sang korte matapos por mal ginpasakaan sang kaso sanday Staff Sgt. Chad Brian Carpenter kag mga Lance Corporal nga sanday Daniel Smith, Keith Silkwood kag Dominic Duplantis. Ang apat nga suldado ginaakusahan sang pag-panglugos sa isa ka 22 anyos nga Pilipina sadtong Nobyembre 2005 sa Subic Bay Freeport Zone.

Nagbalibad ang DoJ nga ipatuman ang mandu sang korte makaligad nga lubos-kahambog nga gininsister sang US Embassy nga kapitan gihapon sini ang apat ka suldado sandig sa mga prubisyon sang Visiting Forces Agreement (VFA). Isa ini nga daku nga sampal sa kahilwayan kag sistema panghus-tisa sang gubyerno sang Pilipinas.

Sa pagbalibad sang US nga isurender ang apat ka suldado sa mga awtoridad sang Pilipinas, maathag na sa pumuluyong Pilipino nga ang VFA wala sang liwan instrumento, indi lang agud hilway makasulod-guwa ang mga tropang Amerikano sa pungsod, kundi agud pat-uron man indi sila mapaidalum sa awtoridad kag independensya sang Pilipinas.

Kabaslikaran sini, sa Germany, Japan kag South Korea gilayon nga ginsurender sa mga lokal nga awtoridad ang mga suldado nga Amerikano nga imbolbado sa krimen.

Labaw nga ginkaakig sang nagkalain-lain nga organisasyon kag personaje sa Pilipinas ang pag-balibad sang gubyernong US nga

isurender ang ila mga suldado nga akusado sang mabug-at nga krimen.

Halin pa sadtong Nobyembre naglunsar na ang mga militanteng grupo sang mga demonstrasyon sa atubang sang US Embassy sa Manila agud ipamilit ang pag-aresto sa mga akusado kag pakamalauton sang gubyerno sang Pilipinas nga ipakigbatu ang soberanya sang pungsod kag kinamarung sang pumuluyong Pilipino.

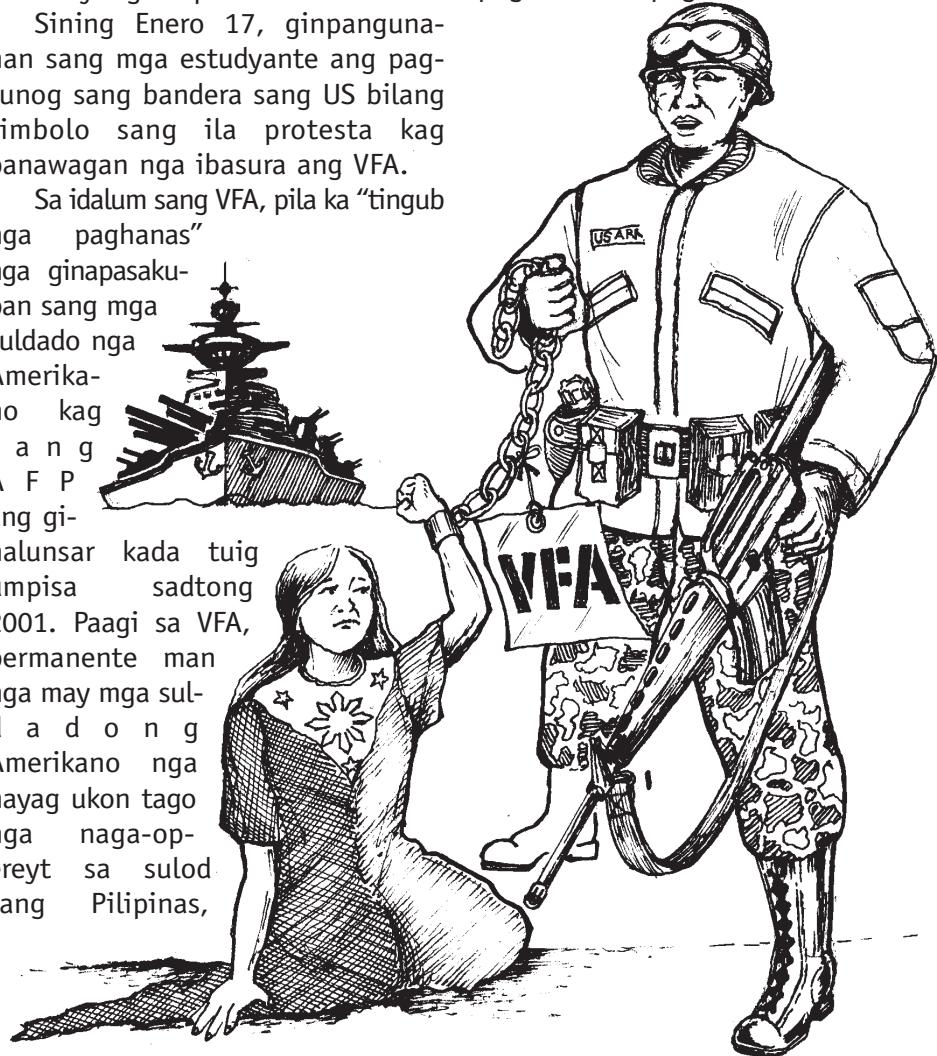
Sining Enero 17, gin pangunahan sang mga estudyante ang pag-sunog sang bandera sang US bilang simbolo sang ila protesta kag panawagan nga ibasura ang VFA.

Sa idalum sang VFA, pila ka "tingub nga paghanas"

nga ginapasaku-pan sang mga suldado nga Amerikano kag sang A F P ang gi-nalunsar kada tuig umpsa sadtong 2001. Paagi sa VFA, permanente man nga may mga sulda dong Amerikano nga hayag ukon tago nga naga-opereyt sa sulod sang Pilipinas,

nagahanas sang mga pasistang suldado sang AFP, nagaupod sa mga operasyong militar, nagasulsol sang gera kag nagapang-espiya.

Bunga sang daku nga kaakig sa baraghul nga pagbastos sang gubyernong US sa soberanya kag kahilwayan sang Pilipinas, naduso ang Legislative Oversight Committee on the Visiting Forces Agreement (LOVFA) sang Kongreso kag Senado nga aprubahan ang resolusyon nga nagapanawagan sang pagbalewala na sang VFA. Ginaprubahan man ang LOVFA sadtong Enero 19 ang resolusyon nga indi magtalana sang badyet sa AFP para sa mga paghanas militar upod ang mga suldadong Amerikano. Kadungan man, nagpamahug ang pila ka senador nga iatras sang Pilipinas ang pagkilala sa VFA bilang paghanda sa pagbalewala diri. AB

Balance Piston 06-02, ginpamatukan sang pumuluyo

Nag-abot sa 5,000 ang nagrali sa Natubang sang kampo militar sa Carmen, North Cotabato kon sa diin nagsugod na ang tingub nga paghanas-militar sang mga tropang Amerikano kag Pilipino sining Enero 17. Ginapamilit sang mga nagrali nga ang gintingub nga paghanas-militar nga ginatawag Balance Piston 06-02 isa ka porma sang armadong pagpasilabot sang US sa Pilipinas.

Pangunahon nga kaundan sang paghanas-militar ang pagpasanyog sa pagtiro, *combat lifesaving* kag *small-unit tactics* nga nakasentro sa pagbatu sa rebolusyonaryong kahublagan sang pumuluyong Pilipino kag Bangsamoro, luwas pa sa ginapasibangud paglagas sa bandido nga Abu Sayyaf. Nagpasakup sa nasambit nga paghanas ang isa sa mga yunit sang AFP nga nakadeploy batuk sa Bag-ong Hangaway sang Banwa sa Davao. Ginpili ang North Cotabato kag Jolo bilang pangunahon nga erya sang mga paghanay bangud sa mga lugar nga ini pinakamabaskog ang pagbatuk sang mga Moro sa papet nga rehimen kag amo sini nga US.

Una nga hugnat pa lang sang Balance Piston 06-02 ang subong nga ginalunsar sa North Cotabato. Magalawig ini tubtub Pebrero 8. Gilayon man magasugod ang kasugpon nga hugnat sa ulihi nga bahin sang Pebrero nga magasakup sa nagkalain-lain nga bahin sang pungsod.

Magaabot sa 5,500 tropang Amerikano kag masobra 2,000 suldado nga Pilipino ang magaentra sa paghanas nga magalawig sang isa ka bulan. Ang paghanas nga ini nakatalana nga umpsisa sa Pebrero 24 amo ang pinakadaku halin magsugod ini sang 1981. Duha ka pulo nga gintingub nga paghanas ang nakatalana igalunsar subong nga tuig. AB

4 ka suldato napatay, 1 napilasan sa inaway sa Abra

LIMA ka pasista nga suldato ang napatay kag isa ang napilasan sang maengkwentro sang isa ka iskwad sang Agustin Begnalen Command (ABC) sang Bag-ong Hangaway sang Banwa ang isa ka 54 katawong yunit sang 41st IB sa Apao, Tineg, Abra sining Enero 17. Ang inaway nga naglawig sang duha ka oras natabo sa isa ka pastuhan.

Sa isa ka pahayag, ginsiling ni Ka Diego Wadagan, tagapamaba sang ABC, sa erya ang iskwad sang BHB agud sayasaton ang mga report bahin sa presensya sang mga masupog nga 41st IB kag maglunsar sang mga operasyon nga pagsilut kon may kahigayunan. Imbolbado ang 41st IB sa madamu nga paglapas sa tawhanon kinamatarung, pwersahan nga paggamit sa mga sibilyan bilang *human shields*, harassment kag pagpamahug sa mga tagabaryo, pagpangawat karbaw kag pagsamad sa mga pananum kag iban pa nga pagkabutang sang masa. Masami man maglunsar sang operasyon ang 41st IB sa mga lugar nga ginatuyo butangan sang daku nga minahan para mapadali ang pasulod sang mga ini kag matapna ang mga protesta sang pumuluyo.

Mga kaupod sa nga nakahunong sa Batangas, ginpalagyo sang BHB

MADINALAG-ON nga nalibre sining Enero 14 sang mga tropa sang BHB sa idalum sang Edgardo Dagle Command ang siyam nga Pulang hangaway nga nakahunong sa Batangas Provincial Jail sa Batangas City.

Nagpakuno-kuno nga mga tinawo sang SWAT ang mga gerilya kag kuno mga maga-intregar sang ila preso. Sa sulod sang apat ka minutos, nadisarmahan sang mga hangaway ang mga pulis kag gwardya kag napahilway ang mga nakahunong. Ginkumpiska nila ang anum ka pistola nga .38, isa ka 9 mm kag isa ka *shotgun* sang mga pulis kag gwardya.

4 nga armas, naagaw sa mga operasyong isparo sa Mindanao

APAT ka riple ang naagaw sang BHB sa nagasulunod nga operasyong isparo sa North Cotabato kag Bukidnon subong nga bulan. Apat ka elemento sang kaaway ang napatay kag isa ang napilasan sa mga operasyon.

Sa North Cotabato, duha ka M16 kag isa M14 ang naagaw sang isa ka tim sang BHB matapos nila luthangon sanday Sgt. Fernando Magsalang, kumander sang isa ka detatsment sang Philippine Army kag duha niya ka badigard nga elemento sang CAFGU sa Barangay Binay, Magpet sining Enero 20. Napatay si Magsalang kag ang isa sa iya mga alagad, samtang napilasan naman ang isa pa.

Sa Bukidnon, isa ka M16 ang nakumpiska sa operasyong isparo nga ginlunsar sa poblasyon sang Don Carlos sadtong Enero 14. Napatay didto si SP01 Emilio Banaag kag isa ka elemento sang CAFGU.

4 ka suldato napatay, 8 napisilan sa ambus sa Samar

APAT ka suldato ang napatay kag walo ang napisilan sang lambatan sila sang mga Pulang hangaway sang Bag-ong Hangaway sang Banwa (BHB) sa Barangay Caranas, Motiong, Samar sadtong Enero 15. Ang mga suldato, nga naka-paidalum sa 801st Brigade, nakatapos gid lang mag-operasyon sa kalapit nga banwa sang San Jose de Buan sang ambuson sila sang mga hangaway sang Serafin Patimos Command sg BHB.

Samtang, lain sa nauna nga ginreport, 32 kag indi 30 ang isip sang armas nga nakumpiska sa reyd sa istasyon sang pulisia sa Albuera, Leyte sadtong Enero 6. Ginalakipan ini sang 20 ripleng M16, napulo nga pistolang .38, isa ka pistolang .40 kag isa ka rifle grenade; 92 magasin para sa nagkalain-lain nga armas, 2,050 bala; walo nga ammunition vest; isa ka teleskopyo; isa ka radyo nga VHF, duha cellphone, duha ka bag sang mga internal nga dokumento sang PNP; kag apat ka posas. Naglawig lang sang 25 minutos ang reyd nga ginsuguran sang 6:45 sang gab-i. Ang naabtan nga duha ka pulis sa istasyon gindakup pero gilayon man ginhilway bangud wala sila sang mga kasal-anan batuk sa pumuluyo.

Pagtadlong

Baliskad sa una namon nabalita, indi mga ordinaryong sibilyan ang tatlo sa mga napatay sa ambus nga ginlunsar sang BHB sa Claveria, Masbate sadtong Enero 6. Lunsay mga elemento sang CAFGU ang nasambit nga kaswalti. Lima naman ka pulis ang napatay sa ambus.

Ka Nadia: Babayeng kumander sang BHB

“Babayeng gali. Masarangan gid eh.”

Ini ang masami nga pagpanghikay sang kaaway kon mabatian nila ang tingog sang mga pinuno nga babayeng hangaway nga nagasinggit sang kumand kada may inaway. Makapila ka beses na ini nabatian ni Ka Nadia sa masobra duha ka pulo ka tuig niya sa Bag-ong Hangaway sang Banwa (BHB). Pero bisan kis-a wala siya nalingkang sa pagpanghikay sang mga pasistang tropa. Sa kamatuoran, sa ginapakita nga kaayo sa inaway ni Ka Nadia bilang kumander militar, madamu nga beses ang mga mapang-insulto nga suldato kag upisyal ang mga nangin kaswalti ukon paspas sang dalagan.

Si Ka Nadia, 40, myembro sang rehiunal nga istap sa paghanas-militar sa Cagayan Valley. Angkon niya ang mga kinaiya nga ginalauman sa isa ka kadreng militar—maisog, bug-os ang buot, matikas kag malig-on. Angkon man ni Ka Nadia ang mabaskog nga tingog nga nagapan-gibabaw sa mga armadong inaway kag nagserbi nga ubay sa paghulag sang mga Pulang hangaway.

Bilang instruktor, daku ang papel nga ginatungdan ni Ka Nadia sa pagbuyok sa mga babayeng hangaway nga labing magtinguha kag magpakasanyog sa paghanas. Bangud daku nga inspirasyon sa ila pagkababaye sang ila paghanas.

May espesyal nga interes si Ka

Nadia sa pagtumod sang mga babayeng hangaway nga may potensyal nga mangin kadre militar. Nahibal-an ni Ka Nadia nga ang mga potensyal nga ini sa kinaandan indi madali makita bangud pilila ka pangkultural kag sikolohikal nga sablag.

Siling ni Ka Nadia, bisan sa kabiligan pareho ang paghanas nga ginaagyan sang mga kababaenhan kag kalalakihan nga hangaway, kag may mga potensyal nga kadreng militar lunsay halin sa kubay sang mga babaye kag lalaki, sa masami kulang ang pagsalig sa kaugalingon sang babaye sa amo nga direksyon sang paghanas.

Siling niya, sa masami, kon

magpabutyg sang pagpang-alang-alang ang mga babayeng hangaway wala na sila ginaengganyo kag gina-tum-ukan na lang ang pagpauswag sang kalalakihan nga mas may kumpansiya sa kaugalingon.

Diri natuhay si Ka Nadia bilang instruktor. Kon kumbinsido siya sa

potensyal sang isa ka babayeng hang-away, ginadikitan niya ini, gina-paathaagan, kag ginapaambitan sang iya mga nangin eksperensiya agud hatagan kabaskog sang buot kag pagsalig sa kaugalingon. Siling niya, labaw niya nga ginakalipay nga maki-ta ang mga babaye nga nagauswag di

lang sa hilikuton militar kundi sa iban pa nga patag sang hilikuton.

Ang eksperensiya ni Ka Nadia patuod lang nga sa Bag-ong Hangaway sang Banwa, ang kababaen-han mahimo mangin maayo nga mga pinuno militar pareho sang kalalakihan.

AB

Ginpanday sang panahon kag inagihan

Napanday si Ka Nadia sa masobra duha ka dekada nga paghimakas kag sakripisyos. Naghalin siya sa sahing nahanunga nga mangunguma pero nangin imol nga mangungum ang ila pamilya sang nagtibusok ang pangabuhian nila matapos makaupod sa malaparan nga pagbakwit dulot sang masingki nga militarisasyon. Bangud diri, nag-untat na siya sa pagtuon paglab-ot sa ikaduha nga tuig sa hayskul. Matapos maghulag bilang aktibista, nag-organisa siya sa baryo bilang myembro sang isa ka malaligal nga hubon. Uminti siya sa mata sang kaaway. Para sa kaluwasan niya kag para makabulig sa hilikuton ekspansyon, gindeploy siya sa Ilocos Norte makaligad ang pila ka bulan. Diri man niya nakilala ang iya nangin una nga bana.

Indi nangin madali ang mga una nga tuig ni Ka Nadia sa paghulag. Sa sulod lang sang malip-ot nga panahon, nadestino siya sa malayo nga prubinsya, nagpamana kag nagbun-ag sa sulod sang isa ka sonang gerilya. Halos isa ka tuig man niya nga wala nakita ang iya bana bangud sa prubinsya sang Cagayan siya gindeploy. Indi man niya mabisita ang iya anak bangud hugot nga ginabantayan sang kaaway ang pamilya ng ginbilinan niya sini.

Agud mapalapit si Ka Nadia kag ang iya asawa, gindeploy liwat siya sa Cagayan, kon sa diin nangin myembro sang istap sang Nalabaga a Gerilya, ang pahayagan sadto sang BHB sa Northern Luzon. Pagkaligad sang pila ka tuig, gindestino si Ka Nadia sa isa sa mga gintukod nga lubos-panahon nga pang-away nga yunit sang BHB.

Kainitan sadto sang regularisasyon, kag tanan nga mahimo idestino sa mga pang-away nga yunit ginsaylo didto, lakip ang mga yara sa hilikuton istap.

Diri nagamit niya liwat ang iya mga kahanasan sa hikuton masa, labi na sa paghatag sang pagtuon. Nagserbi siya nga giya pangpulitika sang isa ka iskwad sa idalum sang pangrehiyong yunit gerilya sang Cagayan Valley. Sang ulihi nangin instruktor pangpulitika siya sang isa ka platon sa idalum sini.

Sandig sa puro-militar nga oryentasyon sadto,

nabutang ang yunit ni Ka Nadia sa masingki kag gasgasan nga inaway, lakin ang isa ka bulan nga pagpakig-gitgitan sa kaaway sa Marag Valley. Nagsulod sa isipan ni Ka Nadia ang mga leksyon halin sa panahon sang kasaypanan kag isa siya sa mga himpit nga nagbaton sa Ikaduha nga Dungganon nga Pagpanad-long sa rehiyon. Sa amo man, sadtong panahon man nga ina una nga napanday ang iya ikasarang kag kahanasan militar kag nakit-an ang iya daku nga interes sa hilikuton militar.

Ugaling nag-agipanay siya sa pila ka daku nga pagtilaw. Nangin mabug-at ang epekto sang pagkamatay sang walo nga kaupod sa ginapatapuan niya nga 11-katawong iskwad sadtong 1995. Nabudlayan si Ka Nadia nga pangbabawan ang mapait nga inagihan nga ini ilabi na nga lakip siya sa pamunuan sang yunit nga ini. Agud makaadyas, nagtungod anay siya sang iban nga hilikuton istap sa sulod sang hedkwarters. Pero isa pa ka mapait nga inagihan ang nagduso sa iya nga magtrabaho liwat sa hilikuton kag armadong paghimakas—ang pagkapatay sang iya asawa bangud sa isa ka malala nga balatian. Ginhingyo niya nga madestino anay sa hilikuton masa agud sa luyo sang masa mas masdasig niya mapangbabawan ang sakit sang pagkadula sang iya kapihak sang dughan.

Sadtong 1999 gindestino siya sa prenteng gerilya sang Western Cagayan bilang instruktor pangpulitika sang platon; kag sang ulihi bilang pinuno sang platon sang madakup ang ila CO kag VCO. Sa bulig sang iban nga mga cadre kag kaupod, naisulong ang nagkalain-lain nga rebolusyonaryong hilikuton sa ila prente, tub-tub gingtingub ang duha ka prenteng gerilya sa nakatundan kag sidlangan nga bahin sang prubinsya sang Cagayan agud matukod ang Northern Front sang rehiyon. Halin sadto, nagtum-ok na si Ka Nadia sa hilikuton militar bilang instruktor sang Basehang Kurso Pulitiko-Militar. Liwat nga nagpitik ang iya tagipusuon sang makilala niya ang isa ka pareho nga cadre militar. Lima ka tuig matapos magpanaw ang iya una nga bana, liwat siya nga nagpamana.

AB

Armalyt, pluma kag pinsel

Sa diin man nakakampo ang nagkalain-lain nga platun sang Bag-ong Hangaway sang Banwa sa mga prenteng gerilya sa Panay, amo sini nga eksena ang aton makit-an: Kada aga, matapos mag-ehersisyo ang mga Pulang hangaway, nagapulong ang Yunit Kumand sang Platun. May separado nga pagtipon man ang Seksyon Pangpulitika nga ginatapuan sang mga giya pangpulitika (GP) sang kada iskwad kag ginapamunuan sang Instruktor Pangpulitika sang Platun.

Masami ginasugilanongan sa pu-long sang duha ka pamunuan sa platun ang tagsa ka bahin sang implementasyon sang matag-adlaw nga mga hilikuton sa ideolohiya, pulitika, organisasyon kag militar nga ginlatag sang Sanga sang Partido. Ginaasikaso sang Yunit Kumand ang mga hilikuton militar, hilikuton administratibo kag iban pa nga hilikuton nga ginatugyan sang Partido. Mga hilikuton pangpulitika, edukasyon kag kultural naman ang responsibilidad sang Seksyon Pangpulitika. Permi nagakonsultahanay kag nagabuligay ang mga pinuno sang Yunit Kumand kag Seksyon Pangpulitika.

Kon may nakoplastar nga daku ukon malahalon nga halambalanon nga kinahahanglan isahan sang bilog nga platun, nagapatawag

sang Pangkabilugan nga Pulong ang Yunit Kumander. Diri na nagalumbo ang demokrasya sa pulitika. Sa maid-id nga superbisyon sang Seksyon Pangpulitika nangin mapagsik kag mabunga ang mga pagbayluhanay sang mga ideya kag pananawan sang kada Pulang hangaway, kag kada hangaway kag upisyal sang Hangaway. Ginabululigan sang Yunit Kumand kag Seksyon Pangpulitika ang paghiwat sang mga paghahas pulitiko-militar kag luwas sa mga kadre nga kalakip diri nagaupod pa sila sang iban nga may ikasarang kag potensyal halin sa mga iskwad para magbug-os sang istap pang-instruksyon.

Mapagsik sa partikular nga hilikuton propaganda-kultural sang mga platun sa bilog nga Panay. Reg-

ular nga bahin ini sang adlaw-adlaw nga kabuhi sang Pulang hangaway sa mga prenteng gerilya sa Panay. Sa padayon nga pagbayluhanay sang mga ideya sa sulod sang mga pormasyong platun, nagakapanday ang mga yunit sang BHB indi lang bilang hangaway nga makahibalo mag-away kundi bilang hangaway nga manggaran sa kultura.

Madalum nga nakabutang sa kaisipan sang kada upisyal kag hangaway sang mga platun diri ang pagpati nga "Ang isa ka hangaway nga wala kultura isa ka bundol nga hangaway kag wala ikasarang nga lutuson ang kaaway."

Pamatuod sang kapagsik sang hilikuton pangkultura sa sulod sang Pulang hangaway ang pagpaggwu sang "Pabalon kag iban pa nga binalaybay"—isa ka 68-pahina nga koleksyon sang 50 tula nga gintipon sang Seksyon Pangpulitika sang isa sa mga platun sa idalum sang Jose Percival Estocada Jr. Command sa Central Front-Panay. Ginhimo ang pagtipon sang mga binalaybay nga ini sa tunga sang halos wala untat nga pagpang-atake sang mga Reengineered Special Operations Team (RSOT), mga operasyong strike kag civil-military operations sang Task Force Panay sang 3rd Infantry Division sang Philippine Army sad-tong ulihi nga bahin sang tuig 2004. Ginpublisar ang nasambit nga koleksyon sadtong 2005.

Ang mga binalaybay nga kadam-an nakasulat sa Hiligaynon kag Kinaray-a lunsay himo sang mga Pulang hangaway, katapu kag kadre sang Partido nga naghalin sa sahing mamumugon, mga Tumanduk, mangunguma kag petibusgesya nga tagasyudad kag myembro sang platun. Sa platun nga ini, tatlo lang ang may pormal nga kaalaman ukon paghahas sa hilikuton pangkultura antes mangin Pulang hangaway. May walo pa nga nakapauswag sang kahanasan para sa pagsulat sang mga binalaybay sa panahon nga

nakatingub sila sa hangaway sang banwa. Ang iban pa nagatuon pa lang sa pagsulat sang binalaybay, kadungan sang paghanas sa literasiya kag numerasiya. Lakip man sa "Pabalon" ang 45 drowing nga ginhimo man sang nagkalain-lain nga Pulang hangaway sa platu.

Pila ka bulan makaligad mapublisar ang koleksyon nga ini, nakatipon man sang ilang 70-pahina nga koleksyon sang mga tula, komposo, sanaysay, malip-ot nga

sugilanon kag ilustrasyon ang mga Pulang hangaway sa idalum sang Napoleon Tumagtang Command sang Southern Front-Panay. Ginpublisar ang ila koleksyon sadtong Mayo 2005.

Ang mga myembro sang mga platu nga ini mga hangaway kag kumander sang isa ka makagagahum nga pungsodnon-demokratikong rebolusyong pangkultura nga may sosyalistang oryentasyon.

AB

Ginadali-dali nga Cha-cha: Maniobra nga makidumuluong kag maki-Arroyo

Malapnagon nga pagpamatuk ang nagsug-alaw sa mga plano sang rehimeng Arroyo nga dali-dalion kag ipamilit ang mga pagbag-o sa reaksyunaryong konstitusyon ("Cha-cha" ukon Charter change). Sa mga adlaw matapos ang deklarasyon ni Arroyo kag sang partido nga Lakas-Christian Muslim Democrats (Lakas-CMD) nga "pagagamiton sini ang superyor nga pwersa" para iduso ang mga pagbag-o sa konstitusyon, nagtindog ang nagkalain-lain nga mga organisasyon, sektor, personahe, pulitiko, pati ang pila nga mga kapartido ni Arroyo, batuk sa mga plano nga pagbag-o sa konstitusyon.

Halos isa nila nga ginainsister nga ang ginaduso nga "Cha-cha" gi-nagamit lamang sang Malakanyang agud idiskaril kag tabunan ang malaparan nga panawagan nga tapuson ang rehimeng Arroyo kag pat-uron ang pagpabilin ni Arroyo sa poder. Ginkundenar man sang nagkalain-lain nga sektor ang plano nga kanselahon ang eleksyon sa 2007 kag palawigon tubtub 2010 ang termino sang tanan nga napilian nga upisyal sang gubyerno.

Sining Enero 14, sa direksyon ni Gloria Arroyo, nagmiting ang National Directorate sang Lakas-CMD agud palig-unon ang padihut ni Arroyo nga iduso ang "Cha-cha" kag ipahigad ang mga panawagan nga magpanao siya sa pwesto sa 2007. Sa pulong nga ini, ginlunod man sang pagpamatuk sa mga nauna nga hagna nga suportado ni Arroyo nga kanselahon ang eleksyon sa 2007.

Ang tuyo nga "Cha-cha" ginratsada sang mga loyalista nga maki-Arroyo sa Kongreso kon sa diin mayorya mga katapu sang Lakas-CMD. Gilayon

pagkatapos sang deklarasyon sang Lakas-CMD, gin-aprubahan sa pulong sang Committee on Constitutional Changes sa Kongreso ang borador nga ginhanda sang tagapangulo sini nga si Rep. Constantino Jaraula. Ang borador nga ini kadam-an ginkuha sa ginhanda nga borador sang Constitutional Consultative Commission nga gintukod ni Arroyo sadtong nagligad nga tuig.

Lakip sa mga kaundan sini ang pagbag-o sa porma sang gub-yerno nga ginatampukan sang pagbungkag sa Senado, pagtukod sang unicameral nga parlamento kag pagkuha sang limitasyon sa termino

sang mga napilian nga upisyal. Sa pihak sang mabaskog nga pagpamatuk sang mga oposisyunista nga kongresman, ginpilit sang mga maki-Arroyo nga kongresman nga iupod sa adyenda ang pagpaiway sang eleksyon sa 2007 bisan pa ini kuno pagabotohan sang pumuluyo.

Sa tanan nga mga plano nga pagbag-o, lakip sa magadulot sang pinakamabaskog nga bunal sa pumuluyo ang plano nga bag-uhon ang depinisyon sa mga kahilwayan sibil kag pagkuha sang mga restriksyon sa mga dumuluong nga pamuhunan. Ginaduso ini sang rehimeng Arroyo bilang pagsunod sa magtibang nga dikta

sang imperyalismong US nga aprubahan ang mga pasi-tang layi sandig sa "gera batuk sa terorismo"

sang rehimeng Bush; kag

lubos nga buksan ang ekonomya sang Pilipinas sa pagsulod sang mga dumuluong nga pamuhunan suno sa dikta sang globalisasyon sang "hilway nga balaligyaan" sa kalutusan sang lokal nga ekonomya.

Sa pihak sang mayorya nga kontrol sini sa Kongreso, nahibal-an sang rehimeng Arroyo nga magaagi sa buho sang dagum ang plano nga pagbag-o sa konstitusyon. Pati ang pila

ka kapartido kag suporter ni Arroyo sa Senado, lakip sanday Sen. Juan Flavier, Sen. Richard Gordon, Sen. Joker Arroyo kag Sen. Miriam Defense-Santiago, batuk sa plano nga dalidalion ang pagbag-o nga ini.

Pananglitan bumara ang plano nga mapangbabawan ang pagmatuk sang Senado (lakip ang indi sini pagpasugot sa pagpatawag sang bicameral nga pulong sang Kongreso

nga may mayorya nga kontrol sa Lakas-CMD), ginaduso na subong sang Malakanyang, paagi sa Union of Local Authorities of the Philippines (ULAP) ang "people's initiative" agud pagguwaon nga may malapad nga suporta sang pumuluyo ang pagbag-o sang konstitusyon. Ini bisan pa gin-athag na sang Korte Suprema sa pareho nga kaso sadtong 1997 nga indi ini pwede himuan tubtub wala pa sang nagaluntsd nga layi para diri.

Padayon nga pagkatulunga sang kampo Arroyo

Ang pulong sang National Directorate sang Lakas-CMD sadtong Enero 14 ginhiwat sa katuyuan nga plantsahan ang banggianay sa tunga ni Gloria Arroyo kag ni anay presidente Fidel V. Ramos nga hayagan nagapanawagan nga utdon ni Arroyo ang iya termino sa 2007. Antes ang pulong nga ini, nagdali-dali ang Malakanyang nga kumbinsihon si Ramos nga iatras ang iya mga panindugan.

Ginapaguwa sang Malakanyang nga ang natigayon nga miting sang Lakas-CMD amo ang konsolidasyon sang suporta para kay Arroyo. Pero sa kamatuoran, nagapabilin ang madalum nga litik sa sulod sang Lakas-CMD. Kon may ara man na nabilog nga konsensus, ini amo ang pagpaiway sang pagresolbar sa halambalanon sang termino ni Arroyo.

Isa ka adlaw makalipas sang pulong nga ini, nagabalibad gihapon si Ramos nga magpahayag sang direktora nga suporta kay Arroyo. Suno sa iya, kinahanglan niya mangin "pleasurable" sa ginhiwat nga miting sang Lakas-CMD. Patimaan ini nga wala siya sing bastante nga pwersa agud pangbabawan ang pwersa ni Arroyo. Kon tubtub diin igapamilit ni Ramos ang iya panawagan nga utdon ni Arroyo ang iya termino magadepende sa iya impluwensya kag ikasarang magtipon sang pwersa ilabi na sa kubay sang militar kag pulisia.

AB

Masaker sa Mendiola, gindumdum

NAGLUNSAR sang rali sa Mendiola sining Enero 20 ang masobra 2,000 myembro sang Kilusang Magbubukid sa Pilipinas (KMP), Pamalakaya, Anakpawis, Gabriela, Bagong Alyansang Makabayan (BAYAN) kag iban pa bilang pagdumdum sa anibersaryo sang Masaker sadtong Enero 22, 1987.

Ginipirma sang mga ralyista ang kaugalingon nga dugo sa isa ka manipesto sang ila komitment sa paghimakas para sa katarungan sang mga biktima sang kalakasan sa Mendiola, para sa kinamatarung sa duta nga ginatalauma kag para sa pagpatalisk sa rehimeng Arroyo.

Ang pagdumdum nga ini ginhimo nga pangbukas sa plano nga 100 adlaw nga protesta nga ginalunsar para ipamilit ang pagpatalisk sa rehimeng Arroyo.

Wiretapping batuk sa mga karibal ni Arroyo, nabuyagyag

NABUYAGYAG sa pagbista sang Senado sining Enero 19 bahin sa "Hello Garcí" tapes nga lapnagon ginahimo sang ISAFP (Intelligence Service of the AFP) nga wiretapping ukon pagpamati sa mga sugilanon sa cellphone sang mga karibal ni Gloria Arroyo sadtong panahon sang eleksyon sang 2004. Ang mga ginpabati nga teyp naghalin kay Atty. Samuel Ong nga ginbakal niya halin sa ahente sang ISAFP nga si T/Sgt. Vidal Doble. Base sa mga ginpabati nga teyp, makita nga gingamit ang ISAFP agud tiktikan sanday anay Sen. Gregorio Honasan (nga sadto nagserbi nga hepe pangseguridad sang kandidato nga si Fernando Poe, Jr. kag Sen. Panfilo Lacson (nga kumandidato man nga pagkapresidente).

Impeachment kay Arroyo, ginahanda na sang oposisyon

SUBONG pa lang, ginahanda na sang mga oposisyunista ang panibago nga kaso sang *impeachment* batuk kay Gloria Arroyo. Sabat nila ini sa pagbasura sa panawagan ni Arroyo nga padasigon ang pag-amyenda sa konstitusyon nga ginakabig nila nga manionra para tabunan ang panawagan nga patalsikon si Arroyo halin sa Malakanyang. Nakatakda nila ipasaka ang kaso nga *impeachment* nga ginpasaka batuk kay Arroyo. Sining Enero 17, formal nga ginbalibaran sang Kongreso ang kaso nga impeachment nga liwat ginpasaka ni Atty. Oliver Lozano, abugado ni Imelda Marcos. Pareho sang ginhimo niy sadtong nagligad nga tuig, tuyu niya nga idiskaril ang pagpasaka sang oposisyon sang mas malig-on nga kaso.

Krisis sa pangabuhian, labi nga naglala sadtong 2005

Polisiya na sang rehimeng Arroyo ang magbandera sang mga walay pu-los ukon dinuktor, kon indi man hayag nga kabutigan nga mga estadistika agud takpan indi lang ang nagalala nga krisis sa pangabuhian kundi pati ang krisis sa pagginahum sini. Walay kinalain diri ang pinakaulihi nga pagpatikal ni Arroyo angot sa pagbaskog sang piso kontra sa dolyar sa ulihi nga kwarto sang 2005, nga bunga lang sang pagdaku sang nagsulod sa pungsod nga remitans sang mga mamumugon nga Pilipino nga yara sa guwa sang pungsod kag mga dumuluong nga puhanan nga sa kadam-an mga ispekulatibo kag pangmadalian nga kapital.

Dala sang nagasingki nga desperasyon nga makapabilin sa poder, naglala ang pag-ilusyon ni Arroyo. Sa kumbensyon sang iya mga partido sadtong Enero 14, ginpabugal ni Arroyo ang kuno pag-uswag sa ekonomya bilang pamatuod sang kahustuhan sang iya mga polisiya kag pagginahum. Siling niya, yara sa tama nga dalan sang pagbwelo ang ekonomya kag nagapabilin nga malig-on ang pundasyon sini.

Malayo kaayo ang larawan sang "nagauswag nga Pilipinas" ni Arroyo sa matuod nga kahimtangan sang pumuluyong Pilipino. Bisan basehan ang kaugalingon nga estadistika sang gubyerno, indi lang nagaantos ang mga Pilipino sadtong nagligad nga tuig, mas imol sila sining 2005 ikumparar sa nauna nga mga tuig.

Sa bilog nga kasaysayan sang Pilipinas, pinakainutil ang rehimeng Arroyo sa pagpanubo sa tantos sang disempleyo. Pinakatampok ini sang narekord nga tantos sang mga wala trabaho kag wala husto nga trabaho sa nagligad nga lima ka tuig sang pagginahum sang rehimene. Bisan sa pinakamaayo nga datos sang gubyerno, nagaabot sa 4.1 ka milyon nga mamumugon ang wala trabaho kag pito ka milyon ang "kulang sa trabaho" kag wala nagakita sang bastante para sa ila mga kinahanglanon. Bunga sang nagalala nga disempleyo kag kabudlayan nga makakita sang trabaho nga makasweldo sang husto sa Pilipinas, mas daku na kag mas

madamu pa ang mga mamumugon nga gusto magguwa sang pungsod agud magpangita sang trabaho. Suno sa sarbey sang Pulse Asia sadtong ulihi nga kwarto sang 2005, 33% sang pwersa sa pagtrabaho nga nabilin sa pungsod ang may plano magluwas sang pungsod, mas mataas sang 6% kumparar sa nagligad nga tuig. Dugang pa ini sa masobra siyam ka milyon nga mamumugon nga Pilipino ukon masobra 25% na sang nakalista nga pwersa sa trabaho nga yara sa guwa na sang pungsod.

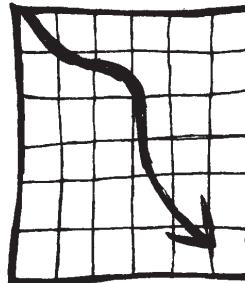
Pinakamataas ang pagsaka sang mga presyo sang balaligaon kag serbisyo sadtong nagligad nga tuig. Pinakamasami kag pinakamadasig ang pagsumpit sang presyo sang mga produktong petrolyo nga nagtaas sang masobra 30% kumparar sa presyo sini sa katapusan sang 2004. Dinoble sini ang mga presyo sang produktong petrolyo kumparar sadtong 2001, ang una nga tuig ni Arroyo sa poder. Kadungan sini, tumaas sang 24% ang balayran sa kuryente kag 52% ang balayran sa tubig. Labi pa nga tumaas ang mga presyo sang balaklon dulot sang sunod-sunod nga ginipayaw nga buhis. Pinakamasakit diri ang pagpatuman sang expanded value-added tax (EVAT). Sa isa ka pagbunal, gintaaasan sang EVAT sang 10% ang presyo sang pagkaon, mga

basehang utilidad VAT sa kadam-an nga mga produkto sa una nga kwarto sang tuig.

Agud mabuhi sang disente, kinahanglan na sang isa ka pamilya nga may anum katawo sang P666/adlaw sa Metro Manila kag P535/adlaw sa iban pa nga bahin sang pungsod. Ginalansang ni Arroyo ang minimum nga sweldo sa P250 /adlaw kag aktibo pa niya ginabalabagan ang mga pagtinguha sang mga mamumugon kag empleyado nga pasakaan sang ila mga sweldo kag suhol. Indi bastante, kag nakainsulto pa gani ang sininselyo lang nga pagpataas sa suhol kag P25 tubtub P50 nga dugang sa mga temporaryo nga Cost of Living Allowance. Pinakamataas na ang P25 nga pagsaka nga ginahatag sang rehimene sa mga mamumugon sa NCR. Sa pila ka bahin sang pungsod, daw limos ang P5/kada adlaw nga dugang sa sweldo nga ginahatag sang rehimene. Kadungan sang pagsumpit sang presyo ang madalum man nga pagtibusok sang matuod nga balor sang mga suhol kag sweldo.

Tuman kadamu kag tuman katingkad sang nagkalain-lain nga patimaan sang pagkalisod sang pumuluyo gani impossible ang ginapabugal sang rehimeng Arroyo nga nag-uswag ang pungsod. Nagadaku ang numero sang pumuluyo nga ginakagutman, nagadamu nga bata ang indi makaseswela, nagadamu sang may balatiyan nga nagaantos na lang dulot sang nagatinaas nga presyo sang pagpakonsulta kag mga bulong. Wala sang makit-an nga benepisyo ang pumuluyo sa mga "estadistika nga panggwapa" kag paltik na mga promisa sang pag-uswag ni Arroyo. Kag sa iya desperado nga tuyo nga pahamuton ang iya papet, bulok kag brutal nga rehimene, labi lamang nagasingki ang pagkaakig sa iya sang pumuluyo.

AB

Nagalapnagon nga gutom

Tampok sa sunod-sunod nga mga sarbey kag pati sa kaugalingon nga mga estadistika sang gubyerno ang nagadaku nga numero sang pumuluyo nga nagaagi sang gutom kag malala nga kaimulon. Suno sa Social Weather Stations (SWS), nalista sadtong Disyembre ang pinakamataas nga numero sang mga nakaagi sang gutom (16.7%) sa nagligad nga mga tuig nga ginhimo ang amo nga sarbey. Nagaabot sa 14 na ka milyon nga Pilipino ang nag-agì sang gutom nga indi magnuboo sa isa ka bes sa nagligad nga tatlo ka bulan.

Suno sa ulihi nga sensus sang NSBC sadtong 2003, apat ka milyon nga pamilya (24 milyon katawo ukon 37.5% sang populasyon) wala nagakita sang bastante nga kita para sa ila mga basehan nga kinahanglanon para sa pagkaon.

Mas madamu pa ang nagaantos kag ginagutom sa Pilipinas sangsa sa naggwu sa sarbey sang SWS kon ang pagabasehan amo ang internasyunal nga sukatan nga ang nagaantos sang malala nga kaimulon amo yadtong nagakabuhi lamang sa \$2 kada adlaw. Tuig 2004 pa sang tumuron mismo sang Food and Nutrition Research Institute of Science and Technology nga 80% sang mga pamilya ang ginagutom.

Sa pagtuon naman sang Ibon Foundation, ginatago lang sang gubyerno ang tunay nga laragway bangud halos 90% sang mga Pilipino imol.

Suno sa pagtasa sang Ibon Foundation, sadtong Hulyo 2005 nagaabot na sa P635.81 kada adlaw ang kinahanglanon sang anum-katawo nga pamilya sa National Capital Region (NCR) para mabuhi sang disente. Sadto pa nga Mayo 2005, suno mismo sa National Wages and Productivity Commission, yara sa P666 kada adlaw na ang makabuhi nga sweldo sa NCR. Sa pihak sini, nalansang gihapon sa P250 kada adlaw, ukon halos sangkatlo lamang sang makabuhi nga sweldo, ang minimum nga suhol sang mga mamumugon. Sa kamatuoran, mayorya sa ila naga-

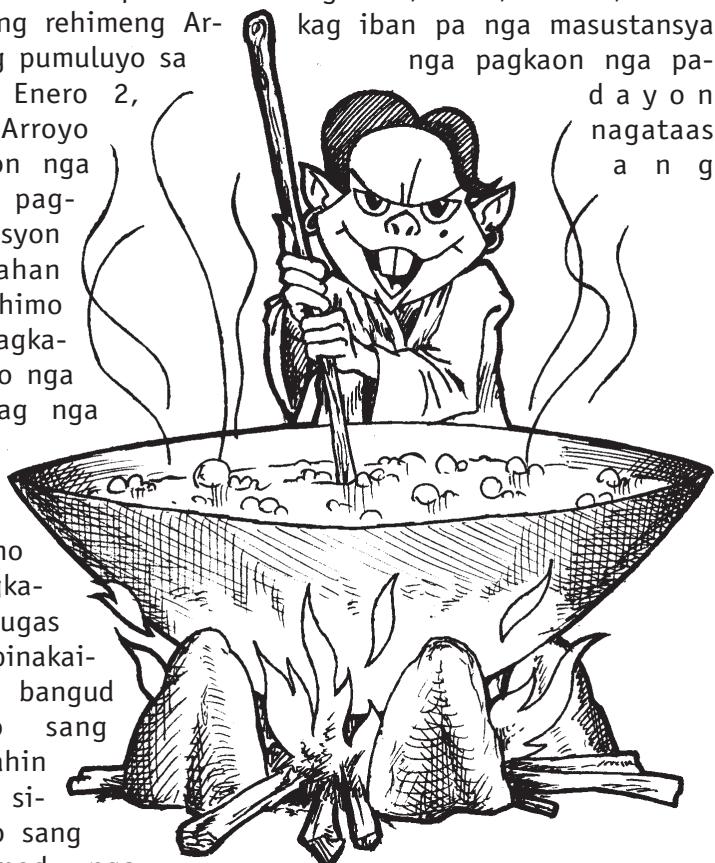
baton sang tuman kanubo pa diri.

Ang sabat sang rehimeng Arroyo: lunuron ang pumuluyo sa *noodles!* Sining Enero 2, nagpromisa si Arroyo sang P500 milyon nga pondo para sa pagbukas kag operasyon sang mga tindahan kon sa diin mahimo magbakal sang pagkaon sa barato kuno nga bili. Sa ginatawag nga "Tindahan Pinoy" (TP), m ahim o masarangan kuno ang basehang pagkaon pareho sang bugas kag *noodles* sa pinakaimol nga Pilipino bangud abaghon kuno sang gubyerno ang babin sang mga presyo sini. Hatagan kuno sang ID ang matumod nga pinakaimol. Tubtub duha ka

kilo sang bugas lang kada adlaw ang himo baklon sang kada pamilya.

Labaw nga nakainsulto nga pangunahon nga aytem na mabakal sa mga Tindahan Pinoy amo ang noodles. Ang noodles nga masami ginasud-an sang mga imol sa sang hakop nga kan-on amo na ang ginabaligya sang rehimeng sa pumuluyo. Daw indi para sa imol

ang isda, utan, manok, karne o kag iban pa nga masustansa nga pagkaon nga padayon nagataas ang

Presyo sang mga balaligyaon kag balayran, nagadaku

Daku ang ginhabok sang presyo sang mga pangunahon nga balaligyaon sang mabutang sa poder si Gloria Arroyo. Suno sa IBON Foundation sadtong Agosto 2005, 8% na ang gintaas sang presyo sang bugas nga ginabaligya sang NFA sadtong Hunyo 2005 ikumparar sadtong 2000. Nagtaas naman sang 29% ang presyo sang pandesal, 32% ang presyo sang *noodles* nga Lucky Me, 16% ang itlog; 19% ang galunggong; 33% ang kamatis kag 22% ang saging. Suno sa IBON, nagnubo sa 77 sentimos ang ikasarang magbakal ukon aktwal nga bili sang piso sa balaligyaon bangud sa mga pataas nga ini.

AB

presyo sa mga balaligyaan.

Nagapagot ang pumuluyo sa daku nga pagpang-into ni Arroyo: Una, ang bugas sa TP ginabaligya sa balor nga P18 sam-tang ini na ang daan nga presyo sang bugas sang NFA sa mga tindahan. Ikaduha, ang *noodles* ginabaligyo kuno sa presyo nga P4.27 samtang may mabakal nga *noodles* sa balor nga P4.30 lang. Madamu nga salamat sa tres sentimos!

Pagakuhaon kuno ang P500 milyon sa ginapangako ni Arroyon nga P35 bilyon nga pondo para sa "pump priming" ukon pagpasikad sa ekomya. Kon usisaon, ang puta-puta kag pakita-tawo nga paghatag ukon pagbaligya kuno sang barato nga pagkaon pangtabon lang sa pagpangurakot sang mga upisyal sang gubyerno kag pagpanuhol sa mga tagasuporta ni Arroyo sa kadam-an sang pondo nga nakatalana diri. Kadungan sini, wala pulu-pamisok nga gindeklarar ni Arroyo kag mga ekonomista: dugangan ang ginapataw nga buhis sa daan nagaantos kag ginagutom nga pumuluyo. Sa maabot nga Pebrero, ginalauman nga ipatuman sang rehimem ang 2% sa value-added tax gani halin 10% mangin 12% na ini.

Pila ka adlaw matapos niya ipahambog ang pagtalana sang P35 milyon nga pondo para sa "gera kontra sa kaimulon," naobligar nga akuon ni Sec. Romulo Neri sang Department of Budget and Management nga wala pa sang nakatigana nga pondo para diri. Kon piliton, maabot lang sa P10 bilyon ang mahimo ilibre sa subong nga pondo sang gubyerno para diri. Ang iban pa amo nga kabahin na sang daan nga badyet nga may nagkalain-lain nga ginatigan-an, ukon sa indi nila mahibal-an sa diin nagkadto.

Indi na bag-o ang gimik nga Tindahan ng Pinoy ni Arroyo. Nauna na diri ang "Tindahan ni Gloria," pagpanghatag sang libre nga PhilHealth cards kag pati ang maanomalya nga pagpanghatag sang pondo pang-agrikultura. Sa katupusan, ang solo nainto ni Arroyo amo ang iya kaugalingon sa pagpati nga may ara siya mainto sa iya mga engrande pero paltik nga mga padihot. AB

Lider sang RPA ma Iloilo, ginsilutan sang BHB

GINSILUTAN sang Bag-ong Hangaway sang Banwa sining Enero 18 sa Barangay Pepe, Leon, Iloilo si Rufino Cadugo alyas "Rocky" isa sa mga lider sang tulisan nga grupong "Revolutionary Proletarian Army-Alex Boncaya Brigade" (RPA-ABB). Ang mga gerilya, nga kalakip sa isa ka yunit sang Napoleon Tumagtang Command, nakakumpiska sang tatlo ka semi-awtomatik nga pistola, duha ka granada kag isa ka *cellphone*.

Si Cadugo isa sa mga nagtindog kag namuno sa RPA-ABB sadtong 1995 matapos magtraidor sa BHB sadtong 1993. Ginapanganhan niya ang madamo nga kriminal kag kontra-rebolusyonaryo nga aktibidad sang bandido nga grupo. Sa idalum sang paltik nga "kasugtanan nga pagkalinungan" sa tunga sang GRP kag RPA-ABB, nangin aktibo siya sa mga operasyon sang AFP kontra sa rebolusyunaryo nga kahublagan. Isa ka daan nga katupu sang BHB si Cadugo nga nagbalibad nga magpaidalum sa Ikalawang Dakilang Kilusang Pagwawasto.

Patong-patong ang kasal-anan ni Cadugo kontra sa pumuluyo kag rebolusyunaryo nga kahublagan. Madugay na nga ginapan-gayo sang masa nga mangunguma labi na sa nabagatnan-nakatungdan sang Iloilo nga silutan si Cadugo. Lakip sa iya mga krimen ang pagpatay, pagpangawat kag ekstorsyon. Kilala man si Cadugo kag ang tulisan nga RPA-ABB bilang bayaran nga pwersa panseguridad sang mga lokal kag destpotiko nga pulitiko.

Norway, nagbalibad nga kilalahon ang "listahan sang mga terorista" sang US kag EU

Ginakalipay sang Partido Komunista sang Pilipinas (PKP) kag National Democratic Front of the Philippines (NDFP) ang pagbalibad sang gubyerno sang Norway nga kilalahon ang mga "listahan sang mga terorista" nga ginbalay sang United States kag European Union. Sa isa ka pahayag, ginsiling ni Gregorio "Ka Roger" Rosal, tagapamaba sang PKP, nga labi nga nagtalalupangdon ang papel sang Norway bilang tagapatunga sa sugilanon pangkalinungan sa tunga sang Gubyerno sang Republika sang Pilipinas kag sang NDFP para sa pag-abanse sang pangkalibutanon nga kalinungan kag siguridad.

Suno sa pahayag sang Royal Ministry of Foreign Affairs sang Norway, kon may ara man sila nga kilalahon, ini ang listahan sang United Nations (UN). Sa subong wala pa sang ginamentenan nga pareho sang listahan ang UN.

Sa pihak nga babin, kinundena sang NDFP ang padayon nga pagpaketig-a sang rehimem ni Arroyo nga tumanon ang mga obligasyon sini nga nakasaad sa kasugtanan nga pinirmahan sa Oslo, Norway sadtong Abril 2004. Diri nangako ang GRP nga maghimo sang mga tikang pampolitika kag diplomatiko para makuhha sa listahan sang mga terorista ang PKP, BHB kag si Kaupod nga Jose Maria Sison, puno nga konsultant pangpolitika sang NDFP. Suspendido na halin sadtong 2004 ang pormal nga sugilanon pangkalinungan bangud sa indi pagtuman sang gubyernong Arroyo sa mga obligasyon sini.

Bihag nga sарhento, ginhilway sang BHB

GINHILWAY na sang BHB-Central Luzon sa basehan nga makatawo si T/Sgt. Marlon Oronan sang 6th Marine Battalion sadtong Enero 11. Ginbihag sang BHB si Oronan sa Guagua, Pampanga sadtong Nobyembre 23, 2005.

Bangud sa pagbalibad sang rehimeng Arroyo kag sang AFP nga makipagsugilanon sa BHB, ginpangayo sang mga kaupod sa CL ang bulig sang mga tawong simbahang pila nga mga abyan para maproseso ang pagpahilway sa iya. Ginsaylo sang BHB ang pagatipan kay Oronan sa mga madre sang Mother of Good Counsel Seminary sa syudad sang San Fernando, Pampanga sadtong Enero 11. Kaupod ang isa ka madre, si Pampanga Archibishop Paciano Aniceto, si Tito Mendiola nga anay mayor sang Floridablanca, Pampanga kag ang iya asawa nga si Lilia, gilayon nga nagkadto si Oronan sa istasyon sang pulisya sa Guagua para ibalita ang iya paghilway.

Suno sa isa ka upisyal sang nasambit nga istasyon, ginpapauli nila si Oronan para hulaton ang mandu halin sa iya yunit. Sa adlaw man nga ina, nakabaton siya sang mandu nga dumiresto sa Lanao del Norte kon sa diin nakaistasyon ang iya yunit, kag didto na mag-report. Masunod nga adlaw, nagkadto siya sa *airport* sa Maynila para sundon ang mandu sa iya.

Gintuyo sang AFP nga agawon ang eksena paagi sa paghimu-himo sang balita nga "naluwas" sang Philippine Marines si Oronan sa *airport* sadtong aga sang Enero 12. Suno sa iskrip sang AFP, natiktikan kuno nila nga isaylo sang BHB si Oronan sa Mindanao gani ginbantayan nila ini sa *airport*. Naluwas kuno nila Oronan pero nakapalagyo ang mga gwardya nga hangaway bangud ginalikawan sang suldado nga magkinagamo sa matawo nga *airport*.

Gintagaan nila sang iskrip si Oronan para magsanto ang iya pahayag sa kaladlawan nga istorya. Para masiguro ang iya kooperasyon, ginkaptan sang AFP ang iya asawa nga si Lilia nga sadto sa ila nga balay sa Guagua. Bisan pa man, wala ginsunod ni Oronan ang iskrip kag ginbulgar niya nga nauna na siya ginhilway sang BHB didto pa sa Pampanga.

Mabaskog nga ginhimutig sang NDF-CL ang himu-himo nga istorya sang AFP. Kinundena man sini ang kawad-on balatyagon sang militar sa kabuhi kag kaayuhan sang ila mga tinawo bangud wala sang ginhimo nga poitibo nga tikang ang AFP sa sulod 48 ka adlaw nga pagkabihag ni Oronan.

Tatlo ka aktibista, pinatay

Wala sang untat ang pagpamatay sa mga lider kag katapu sang mga progresibo nga organisasyon sa pagsulod sang 2006. Sa sulod lamang sang tatlo ka simana, tatlo ang pinatay sang mga tropa sang militar kag mga *death squad* sang rehimeng Arroyo.

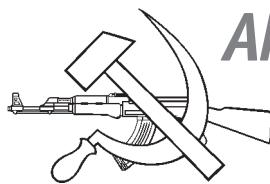
Ginluthang sining Enero 16 si Ofelia "Nanay Perla" Rodriguez, 61, sa sulod sang ila balay sa Mexico, Pampanga. Si Nanay Perla ang lider sang Divisoria Farmers Association, utod nga organisasyon sang Agumandareng Maglalautang Capampangan (AMC) kag sang Alyansa ng Magbubukid sa Gitnang Luzon (AMGL). Karga ni Nanay Perla ang iya isa ka tuig nga apo sang luthangon siya sang malapitan. Suno sa mga nakasaksi, duha ka lalaki ang napalagyo sakay sang motorsiklo ang suspek.

Bag-o sini, nikit-an nga patay sadtong Enero 11 si Armando Leabres, katapu sang Bayan Muna. Ginkuot siya sadtong Enero 10 sa Penaranda, Nueva Ecija. Tatlo ka adlaw antes sini, ginluthang sa atubang sang iya balay sa San Miguel, Bulacan si Noli Villalon, isa ka lider mangunguma.

3 ka helikopter sang US, napataktak sang mga gerilyang Iraqi

TATLO ka helikopter ang napataktak sang mga gerilyang Iraqi sining una nga tunga sang Enero, pamatuod sang nga padayon nga pag-abanse sang ila paghimakas kontra sa mapanakup nga mga Amerikano. Napataktak sang mga gerilyang Iraqi sadtong Enero 16 ang isa ka helikopter nga ginagamit sang Task Force Ironside para bombahon ang distrito sang Darmiya sa naaminhan sang Baghdad. Sadtong Enero 13 naman duha ka piloto ang napatay sang iguon sang mga gerilya ang ginásakan nila nga helikopter sa Musol. Bag-o sini, walo ka suldado nga Amerikano ang napatay sang maglupok ang ila ginásakan nga helikopter sa Tal Afar, sa naaminhan sang Baghdad sadtong Enero 6.

Luwas sa mga dumuluong nga armadong pwersa, ginatarget sang mga gerilyang Iraqi ang mga tropa sang papet nga gubyernong Iraqi nga gintukod sang US. Ginambus kag napatay nila sadtong Enero 16 ang walo ka pwersa nga pangseguridad. Duha ka pulis ang ginambus sa distrito sang Shaala kag isa pa ang ginsilutan sang kamatayon sa Adhamiya sa nakatungdan nga bahin. Lima ka suldado naman sang Iraqi National Guard ang napatay sa pagpang-ambus sa Zaitum, nakatungdan sang Baghdad.

ANG

Bayan

Pahayagan ng Partido Komunista ng Pilipinas
Pinapatnubayan ng Marxismo-Leninismo-Maoismo

Edisyong Hiligaynon

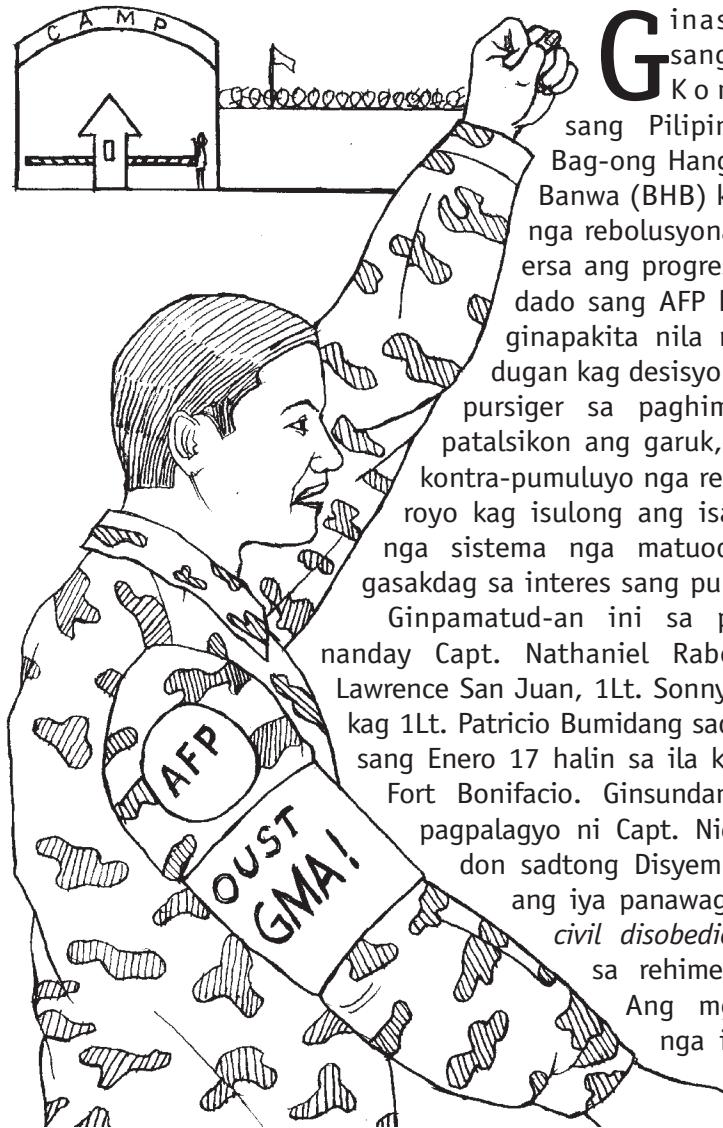
Tuig XXXVII No. 2

Enero 21, 2006

www.philippinerevolution.org

Editoryal

Suportahan ang mga positibo nga elemento sa AFP kag PNP

Ginasaluduan sang Partido Komunista sang Pilipinas (PKP), Bag-ong Hangaway sang Banwa (BHB) kag iban pa nga rebolusyonaryong pwersa ang progresibong suldato sang AFP kag PNP sa ginapakita nila nga panindugan kag desisyon nga mag-pursiger sa paghimakas para patalsikon ang garuk, papet kag kontra-pumuluyo nga rehimeng Arroyo kag isulong ang isa ka bag-o nga sistema nga matuod-tuod na-gasakdag sa interes sang pumuluyo.

Ginpamatud-an ini sa pagpalagyo nanday Capt. Nathaniel Rabonza, 1Lt. Lawrence San Juan, 1Lt. Sonny Sarmiento kag 1Lt. Patricio Bumidang sadtong gab-i sang Enero 17 halin sa ila kulungan sa Fort Bonifacio. Ginsundan sini ang pagpalagyo ni Capt. Nicanor Faeldon sadtong Disyembre 14 kag ang iya panawagan para sa *civil disobedience* batuk sa rehimeng Arroyo.

Ang mga upisyal nga ini kababin sa mga n a -

muno sa protesta sa Oakwood sadtong 2003.

Ang mga nagpalagyo nga upisyal kag mga kaupdanan nila nagasakdag sang mga demokratiko kag patriyotiko nga handum nga matawag nga mga progresibong elemento sa AFP kag PNP.

Ang pagpalagyo nga ini nagmadinalag-on bangud sa bulig sang kapareho nila mga suldato kag upisyal sa sulod sang AFP, nga pareho nila akit sa garuk nga rehimeng handa man magbatu. Ginapakita sini nga nagadaku nga numero sang mga elemento sang AFP kag PNP ang labaw nga nagkangil-ad sa rehimeng handa maghulag para talikdan kag pukanon ini kag padayon nga maghimakas para sa pagbag-o sang sistemang pangkatilingban. Wala unod ang pagpabugal ni Arroyo nga nagapabilin nga bilog ang *chain of command* kag makasalig pa gihapon sini sa katampad sang militar kag pulisia. Ang matuod, nagakurog-kurog subong ang iya mga tuhod sa labing paglapad sang mga pwersa nga desidido nga pataksikon siya sa poder.

Nagtaas sang alerto ang AFP-PNP kag nagpaandam ang Malakanyang nga sugatason sini sang kalakasan ang sin-o man mag-atas halin sa *chain of command*.

Ginaabi-abi ang panawagan sang mga nakapalagyo nga upisyal sa kasulduhan sang AFP nga indi na magpagamit sa pag-

Mga tampok sa isyu nga ini...

Mga kaupod nga nahunong, ginpalagyo
PAHINA 4

4 na sundalo patay, 8 napilasan sa ambus sa Samar
PAHINA 5

Ka Nadia: Babayeng kumander sg BHB
PAHINA 5

Mga instruksyon sa paglilimbag

- 1.** Ang **sinundang pahina**, na eksaktong kopya ng pahina 1 maliban sa mas mapusyaw ang *masthead* o *logo* ay para sa mga gumagamit ng *mimeo machine* o naglilimbag sa paraang *v-type*. Idinisenyo ito para hindi madaling makasira ng istensil.
- 2.** Pag-print sa istensil:
  - a) Sa *print dialog*, i-check ang **Print as image**
  - b) Alisin ang *check* sa **Shrink oversized pages to paper size**
  - c) I-click ang **Properties**
  - d) I-click ang **Advanced**
  - e) Tiyaking naka-set sa **100%** ang **Scaling**
  - f) Ituloy ang pag-print
- 3.** Hinhikayat ang mga kasama na ipaabot sa patnugutan ng *AB* ang anumang problema kaugnay ng paglilimbag sa pamamagitan ng *v-type*. Magpadala ng *email* sa angbayan@yahoo.com